

 Universitat Autònoma de Barcelona	Assignatura:	Anàlisi qualitativa en investigació educativa
	Codi:	23173
	Titulació:	Pedagogia
	Professora:	Montserrat Rodríguez
	Despatx:	G6-261
	Telèfon:	93 581 40 75
	E-Mail	Montserrat.rodriguez@uab.es

1. CONTRIBUCIÓ DE LA MATÈRIA A LA FORMACIÓ DEL PEDAGOG:

Aquesta assignatura ofereix a l'estudiant de pedagogia la possibilitat de complementar els seus coneixements en relació a la investigació educativa, i específicament ofereix recursos per tal d'abordar una de les fases més importants de la recerca com es l'anàlisi de dades qualitativa. Aquesta assignatura també permet conèixer diferents models d'anàlisi de dades que permetran la posterior aplicació en el camp professional del nostre estudiantat, a més, el fet de treballar amb eines informàtiques que permeten l'explotació de les dades, capacita a l'estudiantat per fer estudis més acurats i professionals en el camp de la investigació.

2. OBJECTIUS, CONTINGUTS I COMPETÈNCIES:

Objectius	Continguts	Competències que s'hi relacionen
Conèixer i contextualitzar la investigació qualitativa dins el marc educatiu	I. Introducció II. El procés d'investigació de la metodologia qualitativa III. Mètodes qualitatius: Etnografia educativa, estudi de casos, investigació- acció	Anàlisi de fenòmens educatius
Conèixer, reflexionar i aplicar els dissenys i les tècniques de recollida de dades per facilitar l'anàlisi qualitativa en educació	IV. L'entrevista en profunditat V. L'observació participant VI. L'anàlisi documental VII. Històries de vida	Disseny d'accions educatives Presca de decisions Avaluació educativa

Conèixer i aplicar els principals models d'anàlisi de dades qualitatius	VIII. Model de Tesh IX. Model de Woods X. Model de Miles i Huberman XI. Etapes del procés d'anàlisi de dades XII. Representació de les dades qualitatives: esquemes i matrius d'anàlisi	Exploració, recerca i innovació educativa
Conèixer els principals programes informàtics de tractament de les dades qualitatives.	XIII. Programes informàtics d'anàlisi de dades qualitatives (Nudist, Atlas, Etnograf...)	Gestió, elaboració i ús de recursos
Establir criteris ètics en la interpretació de les dades qualitatives	XIV. Tractament de la subjectivitat: triangulació	Comportament ètic

3. PLA DE TREBALL I HORES ESTIMADES:

Les activitats proposades les dividim en tres tipologies d'Ensenyament-Aprenentatge:

- Activitats de procés d'Ensenyament- Aprenentatge **presencial**. (realitzades a l'aula sota les directrius de la professora):
 - o Exposició dels continguts a càrrec de la professora
 - o Exposició de treballs a càrrec de l'estudiantat en petit grup
 - o Realització de pràctiques amb programes informàtics d'anàlisi de dades
 - o Simulacions
 - o Visionat de vídeo
 - o Examen sobre els continguts treballats
- Activitats de procés d'Ensenyament- Aprenentatge **dirigit** (realitzades sota la direcció de la professora fora de l'aula)
 - o Realització de pràctiques amb programes informàtics d'anàlisi de dades
 - o Recerca documental (llibres, articles, revistes...)
 - o Lectures orientades, reflexió i síntesi

- o Tutories: presencials i virtuals
- o Treball en grup
- Activitats de procés d'Ensenyament- Aprenentatge **autònom** (realitzades per l'estudiantat **fóra de l'aula**)
 - o Estudi personal: preparació d'exàmen, organització d'apunts i altres materials
 - o Recerca d'informació (ampliació)
 - o Tutories lliures

		Tasques i hores estimades de dedicació			
E-A presencial	Activitats	<i>Exposició professora</i>	<i>Exposició estudiants</i>	<i>Pràctiques de Laboratori</i>	<i>Examen</i>
	Temes	Tots els temes	Pràctiques de Laboratori	Aplicació de Tècniques de recollida d'informació i Anàlisi de la informació	Tots els temes
	estudiant	Assimila, relaciona, pren nota, pregunta, debat, valora, etc. la informació.	Presenta, exposa, debat, resumeix, contrasta, dinamitza.	Assimila, relaciona, pren nota, pregunta, discuteix, debat.	Reflexiona, sintetitza, relaciona, analitza.
	HORES	25	1	15	2
	Professora	Explica, motiva, dinamitza, resol dubtes	Observa, resumeix, dinamitza, motiva	Explica, motiva, dinamitza, resol dubtes	Resol dubtes
	HORES	25	1	15	2
E-A dirigit	activitats	<i>Realització de pràctiques de laboratori</i>	<i>Recerca documental, lectures orientades , treball en grup</i>	<i>Tutories presencials i virtuals</i>	

	temes	Aplicació de Tècniques de recollida d'informació i Anàlisi de la informació	Tots els temes	Tots els temes
	estudiant	Aprofundeix, integra informació, compren, assimila.	Cerca material, sintetitza, elabora , redacta, compren, integra i amplia informació, treballa col·laborativament.	Pregunta i clarifica
	HORES	15	15	2
	professora	Pauta, orienta	Orienta, facilita bibliografia, ajuda en la selecció de material, resol dubtes	Orienta, motiva, assessora, corregeix, valora, resol dubtes etc.
	HORES	10	20	2
E-A autònom	activitat	<i>Estudi personal</i>	<i>Recerca d'informació d'ampliació</i>	<i>Tutoria Lliure</i>
	estudiant	Resumeix, integra, assimila.	Selecciona, contrasta, relaciona informació.	Aclareix dubtes, amplia informació i la contrasta.
	HORES	8	6	1
	professora	Atenció de tutories, recerca de nous materials, preparació i correcció d'exàmens, preparació i correcció de pràctiques		
	HORES	30		
total hores estudiant: 43+ 32 + 15 = 90			total hores professor: 43 + 32 + 30 = 105	

4. AVALUACIÓ I ACREDITACIÓ DELS APRENENTATGES:

Per l'avaluació dels aprenentatges es tindran en consideració tant l'ensenyament-aprenentatge presencial, com el dirigit. Sobre l'aprenentatge presencial serà objecte d'avaluació la participació activa dels estudiants a partir de les diferents exposicions a classe, així com les pràctiques de laboratori. Igualment es considera la realització d'un exàmen.

Respecte a l'aprenentatge dirigit, s'avaluarà a partir del treball de les diferents lectures proposades per la professora.

Tot seguit presentem els percentatges corresponents:

E-A PRESENCIAL	Participació (exposicions)	10%
	Pràctiques de laboratori	50%
	Examen	30%
E-A DIRIGIT (fora de l'aula)	Treball de lectures	10%

5. MATERIALS i BIBLIOGRAFIA

- Dossier de textos d'anàlisi qualitativa
- Dossier de pràctiques de laboratori
- Programes informàtics d'anàlisi de dades
- Fitxes de seguiment dels estudiants
- Videos
- **Bibliografia:**

Bardin, L. (1986). *El análisis de contenido*. Madrid: Ediciones.

Bartolomé, M. (1992). "Investigación cualitativa en educación: ¿Comprender o transformar?" *Revista de Investigación Educativa*, 20, pp. 7-36.

Cohen, L. y Manion, L. (1990). *Métodos de investigación educativa*. Madrid: La Muralla.

Colás, P. (1993). El análisis de datos en la metodología cualitativa. *Revista de las Ciencias de la Educación*

Colás, M^a P. y Buendia, L. (1992). *Investigación educativa*. Sevilla: Alfar.

Del Rincón, D.; Latorre, A.; Arnal, J. y Sans, A. (1995). *Técnicas de investigación social*. Madrid: Dykinson.

Erickson, F. (1989). Métodos cualitativos de investigación sobre la enseñanza. En M.C. Wittrock (Ed.). *La investigación en la enseñanza, II. Métodos cualitativos y de observación*. Barcelona: Paidós/MEC.

Evertson, C.M. y Green, J.L. (1989). La observación como indagación y método. En M.C. Wittrock (Ed.). *La investigación de la enseñanza, II. Métodos cualitativos y de observación*. Barcelona: Paidós/MEC.

Garanto, J. y Del Rincón, D. (1992). "El estudio de casos". En C. García Pastor (Coord.). *La investigación sobre la integración: Tópicos, aproximaciones y procedimientos*. Salamanca: Amarú. Pág.: 47-75.

Gil, J. (1994). *Análisis de datos cualitativos. Aplicaciones a la investigación educativa*. Barcelona: PPU.

Goetz, J. y LeCompte, M. (1988). *Etnografía y diseño cualitativo en investigación educativa*. Madrid: Morata.

Hammersley, M y Atkinson, P. (1994). *Etnografía. Métodos de investigación*. Barcelona: Paidós.

Huber, G. (1991). *Análisis de datos cualitativos con ordenadores. Principios y manual del paquete de programas AQUAD 3.0*. Sevilla: Grupo de Investigación didáctica.

Lopez-Aranguren, E. (1989): "El análisis de contenido". En García Ferrando y otros, (Coord.) *Análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación*. Madrid: Alianza Universidad Textos.

López-Barajas, E. y Montoya, J.M. (1994). *La investigación etnográfica. Fundamentos y técnicas*. Madrid: UNED.

Mercadé, F. (1986). "Metodología cualitativa e historias de vida". *Revista Internacional de Sociología*, 44(3), 295-320.

Miles, M. y Huberman, A.M. (1994). *Qualitative Data Analysis. An Expanded Sourcebook*. Beverly Hills, CA: Sage Publications.

Mochmann, E. (1985): "Análisis de contenido mediante ordenador aplicado a las Ciencias Sociales". *Revista internacional de Sociología*, vol. 43, 11-44.

Pérez Serrano, G. (1994). *Investigación cualitativa. Retos e interrogantes. I. Métodos*. Madrid: La Muralla.

Pérez Serrano, G. (1994). *Investigación cualitativa. Retos e interrogantes. II. Técnicas*. Madrid: La Muralla.

Pujadas, J.J. (1992). *El método biográfico: el uso de las historias de vida en ciencias sociales*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas.

Ruiz, J.I. y Ispizua, M^a A. (1989). *La descodificación de la vida cotidiana. Métodos de investigación cualitativa*. Bilbao: Universidad de Deusto.

Sarabia, B. (1985). Historias de vida. *Revista española de investigaciones sociológicas*, 29, 165-186.

Taylor, S.J. y Bogdan, R. (1986). *Introducción a los métodos cualitativos de investigación. La búsqueda de significados*. Buenos Aires: Paidós.

Woods, P. (1987). *La escuela por dentro. La etnografía en la investigación educativa*. Barcelona: Paidós.

6. Informacions complementàries:

Al llarg de l'assignatura es facilitarà bibliografia específica per tal d'ampliar i/o aprofundir en temes concrets del programa.

Igualment no es descarta convidar a experts en la matèria per tal de donar a conèixer als estudiants procediments d'anàlisi de dades qualitativa.